

avesats a escriure en llatí, i que cometen molts llatinismes) amb grafia *sayons* (f° 218, n 9), per traduir els *castaldí* del ll. italià de Voragine, i encara rectificat pel ms B, poc més tard, que ho canvia en la forma normal *saigs*. Quan els visigots tenien el centre de llur reialme a Bna i Tolosa, encara parlaven només llur llengua nacional, mentre que, més tard, quan el traslladaren a Toledo, ja començaven a romanitzar-se, el xampurraven amb llatí, d'on la forma híbrida SAGIO, adaptada a PRAECO; mentre que al català transmeteren el mot en la forma germànica pura

Com a nom d'un peix (segurament perquè és gormand, per tant cruel), BDC xi, 70; AlCM, § 4.

DERIV: *Saonia* o *saonia* 1315 i 1359 AlCM, documents justament relatius a l'ofici del saig de Vilafranca de Conflent (que hem documentat supra en llatí com *saiones*), S. xvi, DAg

1 Ags *secgean*, angl. *to say*, a -al ant i mod. *sagen*, b -al ant *segjan*, esc ant. *segja* 'dir', però al *ansagen* 'intimar, notificar'. Com que en gòtic sofrí, en el seu sentit planer i quotidià, la concurrència victoriosa de *qīdan* 'dir' (=ags i angl *mq quoth*), **sagjan* es devia reservar en aquest dialecte germànic per al matís de 'dir solemnement', 'notificar, intimar', i justament aquest caràcter de tecnicisme forense és el que explica que **sagjan* no estigui documentat en els textos bíblics d'Ulfilas; però no hi ha dubte que existí en gòtic un mot que és de totes les llengües germàniques, i comú amb la major part de les indoeuropees.

Saim, *saimar*, V. *sagi*

SAIMIRI, espècie de simi, mot indígena d'Amèrica del Sud, del tupí *sai* 'simi' + *miri(m)* 'petit'. □ 1.ª doc: DFa; Sachs-Villatte (1880); Webster-M.

Saimós, V. *sagi* *Saina*, V. *saino* *Sainar*, V. *sagnar* (SANG); id. i *sainet*, V. *assainar* *Sainet*, *saineter*, *sainetesc*, V. *sagi* *Sainia*, V. *sagnia* (SANG)

+SAINO, 'traïdor', usat algun cop entre valencians (Sanelo, s. v *çayno*, f° 126), és castellanisme, ZAINO (DCEC), de probable origen aràbic.

DERIV: Ho és probablement l'argòtic *saina* 'cartera robada', *sainista* 'carterista' (Givanel, BDC vii, 58), cf. cast. clàssic *mocita zaina* 'de costums dubtosos', port ant. *zaino* 'home llibertí o amistançat', i avui «disfrazado, velhaco», gal *fazet a zaina* 'vagabundejar', minhoto *zoina* 'dona de mals costums', 'terme insultant per a una dona'.

Saio, *saió*, V. *sata* *Saió*, V. *sag*

SAIÓ, 'franja de sembradura, generalment limitada per dues pórques o solcs', mot dial del cat or i de les Illes, germà del llgd *selboun*, fr. ant *seillon*, i retorrom *segliu*, del mateix significat (d'on avui fr. *sillon* 'solc'): d'una base SELION-/SELI-, d'origen certament pre-romà, gàllic en el sentit més comprensiu del mot,

i probablement indoeuropeu, però no consta, i és dubtós, que sigui cèltic. □ 1.ª doc *salló*, 1789, però el verb derivat *saionar* 'aporcar' i una forma paral·lela *saioi* ja consten el 1507.

El dicc. de Busa-N. (1507) registra el derivat «*saionar terra*. porco, imporco» i «*saionadura*: porcatio» (E-vii-3.49): la *i* llarga (*y*) l'usa sistemàticament aquest diccionari per representar el so de *z* entre vocals (cf. allí mateix «*sajo de home*: sagum», «*saja de dona*», «*sajó*» per «saig' etc)

D'altra banda, a la lletra L, porta «lom o porca o *saioi*: porca» (D-iii-3) que bé podria ser err tip (no esmenada en l'ed. 1562) per *saió*, com sigui que no conec altre testimoni d'aquest mot, però com que els lèxics han estat sempre pobres en mots d'aquesta mena, em guardaria d'assegurar que no sigui una formació paral·lela terminada en -OLU en lloc de -ONE; majorment tenint en compte l'existència de diversos noms propis, que podrien ser concreció onomàstica d'aquesta variant: el cognom *Saiol*, -ols (que AlCM registra en 13 poblacions de la zona Llobregat-Albera i a Alzira i Val); el *Racó de les Saioles* barranquet llaurat a la Pobra de Granadella (1935), *El Saiol* casal als afores de Moia (DAg), i el gran i antic mas *El Saiol* damunt St. Aniol de Finestres (camí de Mieres) situat en un ample i ben cultivat replà de la serra (1964)

Saió en cat or. és un mot merament comarcal, però ben conegut en bastantes comarques d'aquest domini: «Al Tordera és la peça de terra de regadiu o molt frescal i tendra; no té cabuda fixa, però ordinàriament és d'una o tres quarteres; a la Selva és qualsevol peça de terra de reduïdes dimensions: el conrador s'anomena *saioner*; més generalment, però, és el tros de terra que un home pot sembrar d'una braçada, i en aquest sentit l'usen al Vallès; a l'Emp s'entén que el *saió* té sis passes d'amplada» (CostManc II, 104, § 405).

Per Emp no crec que pugem entendre aquí més que Baix Emp D'allà en tinc, en efecte, notícia directa. Del Llevador que conserven a Ca la Vila de St. Iscle d'Empordà, vaig copiar (1958), en una entrada de 1789: «Lo Delme de una vessana y mitja, y un *salló*»: d'on resulta que venia a fer de mesura agrària; preguntant-ho després a l'informant del veí poble de Serra de Daró, va confirmar que és el valor que donen ells al *sajó*, però que no té una equivalència fixa: n'hi ha de 1/2 vessana i de 1/4 de vessana. S'endevina doncs, que allà pròpiament degué ser també l'espai o sector de terra campa compresa entre dos solcs paral·lels, traçats a una distància prudencial, segons les conveniències del cultiu, però més aviat considerable.

Mestre Joaquim Ruyra em comunicava el 1937. «a Malgrat i Palafoolls són anomenats *saions* els trossos de terra donats pel propietari a arrendament, en diner o a part de fruits; i els qui els menen o treballen prenen el nom de *saioners*» (m'ho deia a propòsit de la meua nota del BDC xxiv, 28-29, sobre el cast *sajar*, amb l'origen del qual no pot tenir res a veure) A Malgrat mateix m'explicà el 1964 en J. Caralt: «molts trossos són repartits en parcel·les o *saions*: el *saió* és